

Věc C-372/19**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

10. května 2019

Předkládající soud:

Ondernemingsrechtbank Antwerpen (Belgie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

28. února 2019

Žalobkyně:Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers
CVBA (SABAM)**Žalovaní:**

BVBA Weareone.World

NV Wecandance

Předmět původního řízení

Původní řízení se týká sporu mezi Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) (Belgická společnost autorů, skladatelů a nakladatelů, dále jako „SABAM“) na straně jedné a dvěma organizátory festivalů - BVBA Weareone.World a NV Wecandance - na straně druhé. Účastníci řízení vedou spor o zákonnosti a výši odměn, které musí organizátoři platit společnosti SABAM za používání jejího repertoáru.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká otázky, zda je struktura sazeb používaná společností SABAM dostatečně podrobná ve světle článku 102 SFEU, příp. ve spojení s článkem 16 směrnice 2014/26/EU.

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla podána na základě článku 267 SFEU.

Předběžné otázky

Musí být článek 102 SFEU, příp. ve spojení s článkem 16 směrnice 2014/26/EU „o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu“, vykládán tak, že postup organizace kolektivní správy autorských práv, která má v členském státu postavení faktického monopolu a která uplatňuje pro organizátory hudebních akcí za právo na veřejnou reprodukci hudebních děl model stanovení poplatků, který mimo jiné vychází z obratu a

1. z odstupňované paušální sazby místo sazby, která (s pomocí moderních technických prostředků) zohledňuje přesný podíl repertoáru spravovaného organizací kolektivní správy na hudbě reprodukované během akce;
2. podle něž licenční poplatky závisí také na externích faktorech, jako je mimo jiné cena vstupného, cena jídel a nápojů, rozpočet na vystupující umělce a rozpočet na jiné prvky, jako jsou dekorace, představuje zneužití dominantního postavení?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Článek 102 Smlouvy o fungování Evropské unie

Článek 16 odst. 2 a článek 43 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu (Úř. věst. 2014, L 84, s. 72)

Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva

Článek IV.2, VI.104, XI.165 odst. 5, XI.247 a XI.248 des Wetboek van economisch recht (hospodářský zákoník)

Stručné shrnutí skutkového stavu a původního řízení

- 1 Žalobkyně, společnost SABAM, je organizace kolektivní správy autorských práv. Ta může požadovat odměnu za používání svého repertoáru.
- 2 Společnost BVBA Weareone.World organizuje od roku 2005 každoročně taneční festival Tomorrowland v Boomu (Belgie). Společnost NV Wecandance organizuje od roku 2013 taneční festival pod názvem „Wecandance“.

- 3 Společnost BVBA Weareone.World i společnost NV Wecandance nesouhlasí s odměnami nárokovanými společností SABAM. Účastníci řízení vedou spor o vyúčtování vystavené společností SABAM k festivalu Tomorrowland v letech 2014 až 2016 a o vyúčtování k festivalu Wecandance v letech 2013 až 2016.
- 4 S výjimkou festivalu Wecandance v roce 2013 byla výše odměn účtovaných společností SABAM stanovena na základě tzv. „Tarief 211“ (tarif 211), který se skládá ze dvou různých sazeb, přičemž společnost SABAM se může rozhodnout, kterou sazbu použije.
- 5 Jedná se zaprvé o *minimální sazbu*, která je účtována podle ozvučené plochy nebo počtu dostupných míst k sezení.
- 6 Zadruhé je to *degresivní sazba*, která se stanoví na základě rozpočtu na umělce nebo hrubých příjmů z prodeje vstupenek. Před vyúčtováním poplatků za autorská práva lze od hrubých příjmů odečíst pouze výslovně uvedené náklady (poplatky za rezervace, daň z přidané hodnoty a odvody městu).
- 7 Organizátor festivalu může mimoto obdržet slevu z této degresivní sazby na základě „pravidla 1/3-2/3“. Podle tohoto pravidla obdrží organizátoři slevu ve výši 2/3 resp. 1/3 z příslušné sazby, pokud prokáží, že do repertoáru společnosti SABAM patří méně než 1/3 resp. 2/3 reprodukováných skladeb. Pokud z jejího repertoáru pochází více než 2/3 skladeb, vyúčtuje sazbu v plné výši.
- 8 Společnost SABAM zahájila spor v původním řízení předvoláními doručenými 13. dubna 2017 a 5. května 2017.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 9 Společnosti BVBA Weareone.World a NV Wecandance popírají platnost tarifu 211, který je podle nich z důvodu zneužívání dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU nepřiměřený. Svou kritiku opírají zejména o argument, že degresivní sazba neodpovídá hospodářské hodnotě služeb poskytovaných společností SABAM.
- 10 Zaprvé jsou toho názoru, že „pravidlo 1/3-2/3“ není dostatečně přesné. Mají za to, že s pomocí moderních technologií lze bez problémů zjistit, která díla z repertoáru společnosti SABAM a jak dlouho byla reprodukována. Jinými slovy by bylo možno odměnu účtovanou společností SABAM lépe uzpůsobit hospodářské hodnotě jí poskytovaných služeb.
- 11 Zadruhé vytýkají, že společnost SABAM může své sazby stanovit na základě hrubých příjmů z prodeje vstupenek nebo rozpočtu festivalu, aniž by umožnila odečíst z těchto příjmů náklady, které nesouvisí s hudební produkcí. Jsou toho názoru, že tento postup je problematický, neboť příjmy z prodeje vstupenek nejsou v poměru k hospodářské hodnotě služby poskytované společností SABAM. Mají za to, že důvod, proč jsou návštěvníci ochotni zaplatit vyšší cenu vstupného,

nesouvisí se službami společnosti SABAM, nýbrž závisí spíše na jiných aspektech, jako je snaha organizátorů festivalu vytvořit z akce komplexní zážitek nebo náklady, které organizátoři investují do pohodlí návštěvníků (osvětlení, umění, hotspoty, toalety, bezpečnost) a kvalita vystupujících umělců. Tyto náklady musí být tedy možno od základu pro výpočet odměny odečíst.

- 12 Na podporu své námitky, že se jedná o porušení článku 102 SFEU, se mimo jiné odvolávají na rozsudky ze dne 18. března 1980, Coditel a další (62/79, EU:C:1980:84), ze dne 9. dubna 1987, Basset (402/85, EU:C:1987:197, dále jen „rozsudek Basset“), ze dne 13. července 1989, Tournier (395/87, EU:C:1989:319, dále jen „rozsudek Tournier“) a ze dne 11. prosince 2008, Kanal 5 a TV 4 (C-52/07, EU:C:2008:703, dále jen „rozsudek Kanal 5 a TV 4“).
- 13 Společnosti BVBA Weareone.World a NV Wecandance jsou toho názoru, že vybírání autorských poplatků na základě obratu není přípustné ve všech případech. Mají za to, že v rozsudku Basset a v rozsudku Kanal 5 a TV 4 bylo rozhodnuto, že v případě nepoměru mezi cenou a službou, která spočívá v poskytování autorských práv, by se mohlo jednat o zneužití dominantního postavení. Z posledně uváděného rozsudku vyplývá, že při posuzování, zda je paušální odměna za autorská práva v přiměřeném poměru k hospodářské hodnotě služby poskytované organizací pro kolektivní správu autorských práv, musí být zohledněny všechny okolnosti konkrétního případu a tedy také skutečné používání hudebních děl chráněných autorskými právy.
- 14 Společnost SABAM je toho názoru, že jí používaná sazba neporušuje článek 102 SFEU.
- 15 Upozorňuje na skutečnost, že v této věci je rozhodující rozsudek Basset a stanovení poplatků za autorská práva na základě celého (hrubého) obratu je proto vždy přípustné.
- 16 Judikatura Soudního dvora v jeho rozsudku Kanal 5 a TV 4 není podle jejího názoru relevantní. Má za to, že tuto judikaturu je nutno vykládat ve specifickém kontextu televizních kanálů, v němž jsou díla chráněná autorským právem používána pouze v omezeném rozsahu. Nelze jej použít v případě, kdy reprodukce hudby představuje zásadní součást činnosti.

Stručné vylíčení odůvodnění předběžné otázky

- 17 Předkládající soud zastává názor, že sazby společnosti SABAM nesmí být podle příslušných předpisů unijního práva nepřiměřené. V tom případě by se totiž jednalo o zneužití dominantního postavení, které zakazuje ustanovení článku 102 SFEU. Dále čl. 16 odst. 2 směrnice 2014/26/EU stanoví, že „sazby za výlučná práva a práva na odměnu musí být přiměřené, mimo jiné vzhledem k hospodářské hodnotě obchodního využívání těchto práv, přičemž se zohlední povaha a rozsah užití děl a jiných předmětů ochrany, jakož i hospodářská hodnota služeb poskytovaných organizací kolektivní správy.“ Toto ustanovení tedy obsahuje také

omezení týkající se odměny, kterou mohou organizace pro kolektivní správu autorských práv požadovat.

- 18 Předkládající soud upozorňuje na skutečnost, že Soudní dvůr se již k pojmu „zneužití dominantního postavení“ v rámci odměn organizacím pro kolektivní správu autorských práv vyjádřil.
- 19 Soudní dvůr rozhodl, že o zneužití dominantního postavení se může jednat, pokud by téhož legitimního cíle, kterým je ochrana zájmů autorů, skladatelů a hudebních vydavatelů, bylo možné dosáhnout prostřednictvím jiných metod, jež by zároveň nevedly ke zvýšení nákladů na správu smluv a dohled nad užíváním chráněných hudebních děl (rozsudky Tournier, bod 45 a Kanal 5 a TV 4, bod 33).
- 20 Mimoto Soudní dvůr rozhodl, že nelze vyloučit, že se jedná o zneužití dominantního postavení, existuje-li jiná metoda umožňující přesněji určit a kvantifikovat užití těchto děl, aniž by zároveň vedla k neúměrnému zvýšení nákladů na správu smluv (rozsudek Kanal 5 a TV 4, bod 40).
- 21 Předkládající soud v této souvislosti upozorňuje na to, že posuzování přiměřenosti odměn za autorská práva je velmi komplexní záležitost. Společnost SABAM z tohoto důvodu stanovila paušální odměny pro organizátory festivalů (tarif 211).
- 22 Ohledně základu pro výpočet této sazby není zřejmé, zda lze zohlednit také výdaje, které nesouvisí s hudebními díly.
- 23 U „pravidla 1/3-1/2“ vyvstává otázka, zda je dostatečně přesné. Společnost SABAM referenční hodnoty nedávno upravila a v současnosti používá stupně po 10 %, není však jasné, kde leží hranice, neboť existují systémy, s jejichž pomocí lze použitý repertoár stanovit s vyšší přesností.
- 24 Vzhledem k výše uvedeným pochybnostem ohledně správného výkladu článku 102 SFEU a směrnice 2014/26/EU považuje předkládající soud za nezbytné požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce.